

Examining the Information Behavior of Law Students in the Country

Ahmad Fadavi^{ID}

Assistant Professor of Payam Noor University. ahmadfadavi744@gmail.com

Abstract

Purpose: The information behavior of law students in the country, as one of the key aspects of the learning and research process in this field, plays a significant role in shaping their analytical and reasoning abilities. The aim of the present study is to examine the information behavior of law students in the country.

Methods: The current research was conducted in terms of practical purpose and in a survey way. The statistical population is all law students in the country. And the sample of this research has been selected in a stratified manner. The data collection tool is a researcher-made questionnaire and its validity has been evaluated based on the content validity method. "Content validity is a type of validity that is usually used to check the components of a measuring instrument" (Sarmadi et al., 2017, p. 171). Kolmogorov-Smirnov test and single-sample T-test were used for the reliability of multiple-choice questions. In order to collect information, a questionnaire consisting of 35 questions was designed in 1 section and to collect the required data, a questionnaire was designed online and provided to the students, and 591 questionnaires were analyzed. The number of female students is 377 (64%) and male students is 214 (36%). Also, the age of the students includes 81 people (14 percent) of the sample less than 20 years old, 178 people (30 percent) between 21 and 23 years old, 63 people (11 percent) between 24 and 27 years old, 47 people (8 percent) between 28 and 31 years old. and 222 people (37%) are over 32 years old. On the other hand, there are 535 (91%) undergraduate students, 50 (8%) master's students, and 6 (1%) PhD students. Also, 6% of the sample in the first semester, 17% in the 2nd semester, 12% in the 3rd semester, 24% in the 4th semester, 11% in the 5th semester, 15% in the 6th semester, 6% in the 7th semester, and 9% in the 8th semester. They are studying. The place of study of the students includes 77% of the sample in Payam Noor University, 18% in public university, less than 1% in Azad University and 4% in international units. The GPA of the students includes the GPA of 13% of the sample below 14, 44% between 15 and 16.99 and 43% above 17. The mother tongue of the students is 94% of the sample Persian, 3% Turkish, 2% Kurdish, other languages are less than 1% each.

Findings: The findings indicated that the first and second hypotheses regarding the educational level and university can significantly predict the variance in information behavior scores of students. Thus, the information behavior of students is influenced by the educational level and the university they attend. This finding reflects educational differences, available resources, or various teaching methods across different universities and educational levels. The results for the hypothesis regarding the information-seeking behavior of law students were at a moderate level. This may mean that

Cite this article: Fadavi, V. (2025). Examining the Information Behavior of Law Students in the Country. *Sciences and Techniques of Information Management*, 11(2), 279-301. <https://doi.org/10.22091/stim.2025.11551.2177>

Received: 2024-07-28 ; **Revised:** 2025-01-20 ; **Accepted:** 2025-01-27 ; **Published online:** 2025-01-27

© The Author(s).

Article type: Research Article

Published by: University of Qom.

students relatively possess the ability to seek information but may still need improvement in certain areas. According to the findings of the fourth hypothesis, the information evaluation behavior of students is also at a moderate level. This means that students are capable of assessing the quality and credibility of information, but may still require further skills in this area. In the results for the fifth hypothesis, the information application behavior of students is also at a moderate level. This indicates that students effectively utilize the information they acquire, but may need better strategies for applying that information. Finally, the findings of the sixth hypothesis showed that the overall information behavior of law students is also at a moderate level. This result generally indicates that law students are at a moderate level in all dimensions of their information behavior (searching, evaluating, applying).

Conclusion: The results of this study indicate that law students possess a moderate level of information skills, which are influenced by their educational level and university. It may be necessary for educational programs and support resources to be designed in a way that helps improve the information skills of students.

Keywords: Information Behavior, Law Students, Law, Students, Country, Survey Method.

بررسی رفتار اطلاعاتی دانشجویان حقوق کشور

احمد فدوی

gروه حقوق دانشگاه پیام نور. ahmadfadavi744@gmail.com

چکیده

هدف: رفتار اطلاعاتی دانشجویان حقوق کشور به عنوان یکی از جنبه‌های کلیدی در فرایند یادگیری و پژوهش در این رشته، نقش بسزایی در شکل‌دهی به توانایی‌های تحلیلی و استدلالی آن‌ها ایفا می‌کند. هدف پژوهش حاضر، بررسی رفتار اطلاعاتی دانشجویان حقوق کشور است.

روش: پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی و به شیوه پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری کلیه دانشجویان حقوق در کشور هستند. نمونه این پژوهش به صورت طبقه‌ای انتخاب شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه محقق‌ساخته بوده و روایی آن براساس روش اعتبار محتوا ارزیابی شده است. «اعتبار محتوا، نوعی اعتبار است که معمولاً برای بررسی اجزای تشکیل‌دهنده یک ابزار اندازه‌گیری به کار برده می‌شود» (سرمدی و همکاران، ۱۳۷۷، ص ۱۷۱). برای پایایی سوالات چند گزینه‌ای از آزمون کولموگوروف اسمیرنوف و آزمون T تک نمونه‌ای استفاده شده است. برای گردآوری اطلاعات، پرسشنامه‌ای در بر گیرنده ۳۵ پرسش و در یک بخش طراحی و برای جمع‌آوری داده‌های موردنیاز، پرسشنامه به صورت آنلاین طراحی و در اختیار دانشجویان قرار گرفت. ۵۹۱ پرسشنامه تجزیه و تحلیل شد. تعداد دانشجویان دختر ۳۷۷ (۶۴ درصد) و دانشجویان پسر ۲۱۴ (۳۶ درصد) است. همچنین دانشجویان ۸۱ نفر (۱۴ درصد) از نمونه کمتر از ۲۰ سال، ۱۷۸ نفر (۳۰ درصد) بین ۲۱ تا ۲۳ سال، ۶۳ نفر (۱۱ درصد) بین ۲۴ تا ۲۷ سال، ۴۷ نفر (۸ درصد) بین ۲۸ تا ۳۱ سال و ۲۲۲ نفر (۳۷ درصد) نیز بالای ۳۲ سال سن دارند. از سویی دیگر مقطع تحصیلی دانشجویان کارشناسی ۵۳۵ نفر (۹۱ درصد)، کارشناسی ارشد ۵۰ نفر (۸ درصد) و دکتری ۶ نفر (۱ درصد) است. همچنین، ۶ درصد نمونه در ترم یک، ۱۷ درصد در ترم ۲، ۱۲ درصد در ترم ۳، ۲۴ درصد در ترم ۴، ۱۱ درصد در ترم ۵، ۱۵ درصد در ترم ۶، ۶ درصد در ترم ۷ و ۹ درصد در ترم ۸ مشغول به تحصیل هستند. مکان تحصیل دانشجویان شامل ۷۷ درصد نمونه در دانشگاه پیام نور، ۱۸ درصد در دانشگاه دولتی، کمتر از ۱ درصد در دانشگاه آزاد، ۴ درصد در واحدهای بین‌الملل مشغول است. معدل ۱۳ درصد نمونه کمتر از ۱۴، ۴۴ درصد حداقل ۱۵ تا ۱۶، ۹۹ درصد ۱۶ تا ۱۷ و ۴۳ درصد بالاتر از ۱۷ و زبان مادری دانشجویان ۹۴ درصد نمونه فارسی، ۳ درصد ترکی، ۲ درصد کردی، و سایر زبان‌ها هر کدام کمتر از ۱ درصد است.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد مقطع تحصیلی و دانشگاه می‌توانند به‌طور معناداری واریانس نمرات رفتار اطلاعاتی دانشجویان را پیش‌بینی کنند، بدین ترتیب رفتار اطلاعاتی دانشجویان از مقطع تحصیلی و دانشگاهی که در آن تحصیل

استناد به این مقاله: فدوی، الف. (۱۴۰۴). بررسی رفتار اطلاعاتی دانشجویان حقوق کشور. *علوم و فنون مدیریت اطلاعات*، ۱۱(۲)، ۳۰۱-۳۷۹.
https://doi.org/10.22091/stim.2025.11551.2177

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۸/۰۶؛ تاریخ اصلاح: ۱۴۰۳/۱۱/۰۱؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۱/۰۷؛ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۳/۱۱/۰۷

ناشر: دانشگاه قم

نوع مقاله: پژوهشی

© نویسندگان.

می‌کند تأثیر می‌گیرد. این یافته نشان‌دهنده تفاوت‌های آموزشی، منابع در دسترس یا شیوه‌های تدریس مختلف در دانشگاه‌های مختلف، و مقاطع تحصیلی است. رفتار جستجوی اطلاعاتی دانشجویان حقوق نیز در سطح متوسط قرار دارد. این ممکن است به معنای آن باشد که دانشجویان به‌طور نسبی توانایی جستجوی اطلاعات را دارند، اما ممکن است هنوز در برخی زمینه‌ها نیاز به بهبود داشته باشند. از این‌رو، رفتار ارزیابی اطلاعاتی دانشجویان نیز در سطح متوسط است. این به این معناست که دانشجویان قادر به ارزیابی کیفیت و اعتبار اطلاعات هستند، اما ممکن است هنوز در این زمینه به مهارت‌های بیشتری نیاز داشته باشند. و رفتار کاربرد اطلاعاتی دانشجویان نیز در سطح متوسط است. حاکی از آن است که دانشجویان اطلاعاتی که به‌دست می‌آورند را به‌طور مؤثری به کار می‌برند، اما ممکن است به راهکارهای بهتری برای به‌کارگیری اطلاعات نیاز داشته باشند. در نهایت، فرضیه ششم نشان داد که رفتار اطلاعاتی کلی دانشجویان حقوق نیز در سطح متوسط است. این نتیجه به‌طور کلی نشان می‌دهد که دانشجویان حقوق در تمام ابعاد رفتار اطلاعاتی خود (جستجو، ارزیابی، کاربرد) در سطح متوسط قرار دارند.

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان می‌دهند که دانشجویان حقوق از سطح متوسطی از مهارت‌های اطلاعاتی برخوردارند و این مهارت‌ها از مقطع تحصیلی و دانشگاه تأثیر می‌پذیرند. ممکن است لازم باشد که برنامه‌های آموزشی و منابع پشتیبانی به‌گونه‌ای طراحی شوند که به بهبود مهارت‌های اطلاعاتی دانشجویان کمک کنند.

کلیدواژه‌ها: رفتار اطلاعاتی، دانشجویان حقوق، حقوق، دانشجویان، کشور، روش پیمایشی.

۱. مقدمه

یکی از نیازمندی‌های ضروری عصر حاضر، اطلاعات و شیوه دستیابی به آن است. امروزه با شتاب روزافزون تمام فرایندهای آمیخته با اطلاعات، نیاز به مهارت‌های جست‌وجو و کسب و دستیابی به اطلاعات بسیار بیش از گذشته اهمیت دارد (زنگنه، زارع، و مرادی، ۱۳۹۹). بازیابی اطلاعات^۱، براساس تعریف موثر^۲، فرایند یا روشی است که با آن کاربر می‌تواند نیازهای اطلاعاتی خود را با فهرستی از واحدهای کتابشناختی درباره اسناد ذخیره شده که دارای اطلاعات مفیدی است، برآورده کند. در واقع، نیاز اطلاعاتی حالتی است که در آن شخص تشخیص می‌دهد که دانش او درباره یک موضوع یا موضوع خاص ناکافی است و بنابراین تمایل دارد اطلاعات جدیدی در زمینه موضوع مورد نظر خود کسب کند. بنابراین، بازیابی اطلاعات دربردارنده فرایندهای توصیف، نمایش، ذخیره، جست‌وجو، یافتن، و انتخاب اطلاعاتی است که با درخواست اطلاعات کاربر مرتبط است و دیدگاه‌های فکری توصیف اطلاعات و تعیین آن برای جست‌وجو را در بر می‌گیرد. نیاز اطلاعاتی برای رفتار اطلاعاتی^۳ اساسی است و به عنوان پیش نیاز آن عمل می‌کند. ویلسون، یکی از شخصیت‌های برجسته در رفتار اطلاعاتی، آن را به عنوان کل رفتار انسان در رابطه با منابع و کانال‌های اطلاعاتی، شامل هر دو شکل فعال و غیرفعال جست‌وجو و استفاده از اطلاعات تعریف می‌کند. در واقع، رفتار اطلاعاتی یک فعالیت روزمره و حیاتی برای همه انسان‌ها است که به توانایی برای یافتن، گردآوری، سازماندهی، و استفاده از اطلاعات گفته می‌شود (بیگدلی، رجبی و نصیری، ۱۳۹۴). اسپینک^۴ (۲۰۱۰) رفتار اطلاعاتی را هسته ظرفیت انسانی می‌داند که ساختاری برای یادگیری و کنترل محیط پیرامون انسان فراهم می‌کند. رفتار اطلاعاتی کلیت رفتار آدمی در پیوند با منابع و مجاری مختلف اطلاعات و تعامل وی با اطلاعات است و مؤلفه‌هایی همچون نیاز به اطلاعات، جست‌وجوی اطلاعات، و استفاده از اطلاعات را در بر می‌گیرد (بیتز^۵، ۲۰۱۰؛ ویلسون^۶، ۲۰۰۰؛ نقل در زنگنه، زارع و مرادی، ۱۳۹۹). اگرچه انتخاب نوع رفتاری که افراد برای جست‌وجوی اطلاعات از خود نشان می‌دهند تا حدودی به عادت‌های آن‌ها بستگی دارد، اما انگیزه، نوع تفکر، و شخصیت افراد نیز در این فرایند مؤثر خواهد بود. پژوهش‌های قبلی نیز نشان می‌دهد که رفتار اطلاعاتی افراد از متغیرهای

1. Information Retrieval
2. Moores
3. Information behavior
4. Spink
5. Bates
6. Wilson

روان‌شناختی مختلفی مانند شخصیت، باورهای روان‌شناختی، استدلال تأملی، تفکر انتقادی، و سایر متغیرها تأثیر می‌پذیرد. با توجه به عوامل مؤثر بر رفتار اطلاعاتی، پژوهش‌هایی انجام شده است. برای مثال، هینستروم^۱ (۲۰۰۵) نقش شخصیت و رویکردهای یادگیری و سریدهار^۲ (۲۰۰۷) نقش خلاقیت را در رابطه با رفتار جست‌وجوی اطلاعات بررسی کردند. پیچیدگی و متغیر بودن رفتار اطلاعاتی انسان باعث شده، پژوهشگران زیادی در این زمینه فعالیت کنند و نظریه‌ها و مدل‌های زیادی ارائه کنند. یکی از همین آثار، کتاب نظریه‌های رفتار اطلاعاتی کرن فیشر^۳ و همکاران (۲۰۰۸) است که دربردارنده ۷۲ مقاله از دانشمندان جهان در زمینه رفتار اطلاعاتی است (زنگنه، زارع، و نصیری، ۱۳۹۹).

دانشگاه به عنوان یک نهاد آموزشی-پژوهشی در پرورش دانشجویان خلاق و همچنین شهروندان آگاه از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. همه ساله هزاران دانشجو وارد دانشگاه‌ها می‌شوند که با پایگاه‌های الکترونیکی، فهرست‌های پیوسته، وب-سایت‌ها، چندرسانه‌ای‌ها، و به‌طور کلی با اطلاعات محاصره شده‌اند، اما دانش چگونگی استفاده از آن را ندارند. برای اینکه دانشجویان در جامعه متحول جهانی امروز بتوانند با موفقیت عمل کنند، نیازمند درک چگونگی یافتن و به‌کارگیری کارآمد اطلاعات هستند. دانشگاه باید دانشجویان را نه فقط برای کار در یک رشته خاص، بلکه برای یادگیری مادام‌العمر آموزش دهد. بنابراین داشتن سواد اطلاعاتی که در واقع شناخت ابزارهای دستیابی به اطلاعات است، ضرورتی غیرقابل اجتناب و حیاتی به نظر می‌رسد (صیفوری و غفاری، ۱۳۹۰؛ نقل در محمدیان، ۱۴۰۱).

کتابخانه‌ها به‌ویژه کتابخانه‌های دانشگاهی بخشی از نظام آموزش عالی به شمار می‌روند و نقش حیاتی و مهمی در گردآوری و انتقال اطلاعات علمی و پیشبرد اهداف آموزشی ایفا می‌کنند. یکی از روش‌های ارزیابی خدمات کتابخانه، ارزیابی میزان رضایت مراجعه‌کنندگان از خدمات کتابخانه و نظرخواهی از آنان درباره بهبود خدمات است؛ چون هدف اصلی کتابخانه جواب‌گویی به نیازهای اطلاعاتی مراجعه‌کنندگان است (فخری‌زنگونی و همکاران، ۱۳۸۹؛ نقل در محمدیان، ۱۴۰۱). از این‌رو، در دانشگاه‌ها ذی‌نفعان زیادی وجود دارند که از خدمات کتابخانه‌ها، سایت‌ها، و پایگاه‌های اطلاعاتی استفاده می‌کنند. یک گروه از این ذی‌نفعان دانشجویان در رشته‌های مختلف هستند. اما در این پژوهش رشته حقوق مد نظر است.

---

1. Hensterm

2. Sridhar

3. Kern Fisher

رشته حقوق در جایگاه یکی از بنیادی‌ترین و تأثیرگذارترین حوزه‌های علمی، به بررسی قواعد، اصول، و نهادهای قانونی می‌پردازد که ساختار اجتماعی و اقتصادی جوامع را شکل می‌دهند. حقوق نه تنها همچون یک ابزار برای تنظیم روابط بین افراد و نهادها عمل می‌کند، بلکه یک وسیله برای تحقق عدالت، حفظ حقوق بشر، و تأمین امنیت اجتماعی نیز به شمار می‌رود. این رشته زیرشاخه‌های متنوعی از جمله حقوق مدنی، حقوق جزا، حقوق بین‌الملل، حقوق تجارت، و حقوق عمومی را دارا است که هر یک به نوبه خود به تحلیل و تفسیر قوانین و مقررات مربوط به حوزه‌های خاص می‌پردازند. تحصیل در رشته حقوق به دانشجویان این امکان را می‌دهد که با مفاهیم پیچیده‌ای همچون عدالت، انصاف، و مسئولیت اجتماعی آشنا شوند و توانایی‌های تحلیلی و انتقادی خود را تقویت کنند. با توجه به تحولات سریع اجتماعی، اقتصادی، و فناوری در دنیای معاصر، نیاز به حقوق‌دانان آگاه و متخصص بیش از پیش احساس می‌شود. این نیاز به‌ویژه در زمینه‌های حقوق بشر، حقوق محیط‌زیست، و حقوق فناوری اطلاعات به‌وضوح مشهود است. به همین دلیل، سواد اطلاعاتی در رشته حقوق نه تنها به ارتقاء سطح دانش و آگاهی حقوقی جامعه کمک می‌کند، بلکه به ایجاد بستری مناسب برای توسعه قوانین و مقرراتی که پاسخ‌گوی چالش‌های جدید باشند نیز، می‌انجامد (بابادی‌عکاشه و همکاران، ۱۳۹۸؛ وحدتی‌شیری، ۱۳۹۱).

اهمیت رفتار اطلاعاتی در حوزه‌های علمی بر هیچ‌کس پوشیده نیست. اطلاع از روش‌های رفتار اطلاعاتی دانشجویان در هر رشته گامی مهم و اساسی در شناسایی نیاز اطلاعاتی دانشجویان و ارائه راهکارهای مناسب برای دستیابی به اطلاعات است. اطلاع‌یابی یک فرایند یادگیری و بازیابی اطلاعات است. در واقع فرایندی پویاست که هم به اطلاعات جدید و هم به شناسایی و بازیابی اطلاعات قبلی می‌پردازد (ماتوسیاکا^۱، ۱۳۸۸). رفتار اطلاعاتی هر دانشجو در رشته حقوق در ایران مشخص‌کننده نوع جست‌وجوی آن دانشجو در محیط‌های بازیابی اطلاعات است. در زمینه رفتار اطلاعاتی پژوهشی‌هایی را پژوهشگرانی از قبیل؛ بیرقی‌پناه و همکاران (۱۳۹۹)؛ احمدی، عصاره، و حاجی‌زین‌العابدینی (۱۴۰۰)؛ نوشین‌فرد (۱۳۸۴)؛ نصیری (۱۳۸۴)؛ خاصه و خاتمی (۱۳۸۷)؛ خسروجردی و ایرانشاهی (۱۳۸۸)؛ سلاجقه، عصاره، و مؤمن‌آبادی (۱۳۹۴)؛ شفیع و همکاران (۱۳۹۵)؛ لی^۲ (۲۰۱۰)، فورد و همکاران^۳ (۲۰۰۹)؛ ون‌سکوی، جولین، هاردینگ^۴ (۲۰۲۲)؛

1. Matusiaka

2. Li

3. Ford and et al

4. VanScoy, Julien & Harding

هیوویلا و گوریچاناز^۱ (۲۰۲۴) بیشتر به بررسی رفتار اطلاعاتی براساس مدل‌ها و یا رفتار اطلاعاتی اعضای هیئت علمی پرداخته‌اند و به دانشجویان خیلی توجه نشده است و یا در زمینه سواد اطلاعاتی پژوهشگرانی از قبیل؛ سیفی، مرادی، و صیفوری (۱۴۰۲)؛ صادقی مجد و فضل‌الهی (۱۴۰۰)؛ عصاره و کیا (۱۳۹۹)؛ چو و ونگ^۲ (۲۰۲۰)؛ آی‌زوبی^۳ (۲۰۲۱)؛ افضلی و تفرشی (۱۳۸۹)؛ صیفوری و غفاری (۱۳۹۰)؛ رنجبری و همکاران (۱۳۹۳)؛ غلامی (۱۳۹۴)؛ سلیمی (۱۳۹۶)؛ جانسون^۴ (۲۰۰۵)؛ کمارالدین، بهارالدین، و مصطفار^۵ (۲۰۱۴)؛ بیشتر متمرکز بر نقش سواد اطلاعاتی در رضایت کاربر بوده‌اند و به رفتار اطلاعاتی یا سواد اطلاعاتی دانشجویان حقوق در ایران توجه نکرده‌اند. این امر خلاء پژوهشی در این حوزه به شمار می‌آید و ضرورت دارد که به پژوهشی‌های این‌گونه پرداخته شود. در سال‌های اخیر فناوری اطلاعات بر روش‌های دانشجویان را در جست‌وجوی اطلاعات، ارتباط با یکدیگر، هدایت پژوهش، و توزیع نتایج پژوهش اثر گذاشته است. لذا، با توجه به افزایش روزافزون میزان اطلاعات در جهان و گرایش دانشجویان، به‌ویژه دانشجویان حقوق به استفاده از این اطلاعات و به‌روز در زمینه حقوق، لازم است آن‌ها از رفتار اطلاعاتی درک درستی داشته باشند. در واقع، اگر دانشجویان ندانند از چه نظام مناسبی و با چه روش‌هایی برای دستیابی به اطلاعات استفاده کنند، هیچگاه قادر نخواهند بود به اطلاعات دقیق، روزآمد، و مرتبط با موضوع درخواست‌شده دست یابند. از این‌رو، ضرورت دارد هر دانشجو برای به حداقل رساندن زمان جست‌وجو و نیز دسترسی به منابع مورد نظر، با جست‌وجو، ارزیابی، استفاده، و مدیریت اطلاعات آشنا شده و در زمینه کاری خود به کاربندد. از این‌رو، مسئله پژوهش حاضر این است که رفتار اطلاعاتی دانشجویان حقوق در ایران چگونه است؟. به همین منظور فرضیه‌های پژوهش حاضر بدین صورت است:

فرضیه شماره ۱: رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق به فراخور مقطع تحصیلی متفاوت است.

فرضیه شماره ۲: رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق بر اساس دانشگاه متفاوت است.

فرضیه شماره ۳: رفتار جست‌وجوی اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد.

فرضیه شماره ۴: رفتار ارزیابی اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد.

فرضیه شماره ۵: رفتار کاربرد اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد.

1. Huvila & Gorichanaz

2. Chow & Wong

3. Al-Zou'bi

4. Johnson

5. Kamaruddin, Baharuddin & Mustaffar

فرضیه شماره ۶: رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد.

۲. پیشینه پژوهش

برای پیشینه پژوهش کلیدواژه‌هایی همچون، (رفتار اطلاعاتی دانشجویان، رفتار اطلاعاتی و دانشجویان حقوق، رفتار اطلاعاتی و دانشجویان) در پایگاه‌های گنج ایراندک، نورمگز، مگیران، سیلیویکا، علم‌نت و کلیدواژه‌های لاتین ("law students" OR ("information behavior") AND ("students of law" OR "legal education") در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس و وب‌آو ساینس جست‌وجو بازایی شد. همچنین براساس بررسی‌های انجام شده، پژوهش مشابهی این‌گونه و به‌صورت خاص و موردی، درباره موضوع رفتار اطلاعاتی دانشجویان حقوق کشور ایران انجام نشده است. در ادامه به برخی از پژوهش‌هایی که به‌نحوی با این مقاله در ارتباط هستند اشاره می‌شود.

مختاری و داورپناه (۱۳۹۱) در پژوهشی رابطه نیاز به شناخت و رفتار اطلاعاتی دانشجویان را بررسی کردند. یافته‌های پژوهش آن‌ها که در دانشگاه فردوسی مشهد انجام شد نشان داد که تفاوت معناداری میان سطح نیاز به شناخت دانشجویان به فراخور رشته و مقطع تحصیلی آنان وجود دارد. در پژوهش آن‌ها تفاوت معناداری در رفتار اطلاعاتی افراد با سطح نیاز به شناخت متفاوت وجود داشت؛ به این معنا که افراد با نیاز به شناخت بالاتر رفتار اطلاعاتی بهینه‌تری (مانند پژوهش بیشتر، استفاده از اینترنت عمدتاً برای جست‌وجوی اطلاعات، استفاده از منابع کتابخانه و...) داشتند.

زنگنه، زارع، و مرادی (۱۳۹۹) در پژوهشی به بررسی رابطه میان مهارت‌های چندزبانگی و رفتار اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه رازی پرداختند. روش پژوهش توصیفی-تحلیلی بود و پیمایشی انجام شد. جامعه آماری تمام دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه رازی مشغول به تحصیل در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۶ بودند. نمونه‌گیری به‌شیوه نمونه‌گیری طبقه‌ای دو مرحله‌ای انجام گرفت. یافته‌ها نشان داد بین مهارت‌های چندزبانگی و رفتار اطلاعاتی به‌طور کلی رابطه معنادار وجود ندارد. از میان چهار متغیر سن، جنسیت، سطح تحصیلات، و شاغل بودن، تنها دو متغیر سطح تحصیلات و شاغل بودن با رفتار اطلاعاتی دانشجویان رابطه معنادار و مثبت داشت. بین آشنایی با انواع زبان‌ها و رفتار اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه رازی رابطه معناداری وجود نداشت. با بررسی تأثیر متغیر زبان بر رفتار اطلاعاتی دانشجویان، می‌توان هم رفتار اطلاعاتی آن‌ها را پیش‌بینی کرد و هم منابع اطلاعاتی بهتری (در برگیرنده تمام منابع و کانال‌های اطلاعاتی) که نیاز آن‌ها است را تهیه کرد و از صرف هزینه برای منابع بدون استفاده جلوگیری کرد.

بی‌مهر (۱۳۹۷) در پژوهشی به بررسی نقش سوگیری‌های شناختی در رفتار اطلاعاتی علمی

دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه خوارزمی پرداخت. روش پژوهش اکتشافی و گراندتئوری بوده است. جامعه آماری پژوهش کلیه دانشجویان مقطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه خوارزمی بودند. با در نظر داشتن نمونه‌گیری هدفمند و با استفاده از نمونه‌گیری در دسترس، بیست و پنج نفر از آن‌ها به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. در یک نتیجه‌گیری نهایی سوگیری‌های شناختی در کنار دیگر عوامل مطرح در رفتار اطلاعاتی قرار می‌گیرند و می‌توانند بر آنها تأثیر بگذارند و یا از آنها تأثیر بپذیرند. سوگیری‌های شناختی می‌توانند پیامدهایی چون موفق نشدن در بازیابی و کسب اطلاعات، پرهیز از اطلاعات و در نهایت شکست در رفع نیاز اطلاعاتی داشته باشند. برای درک عمیق‌تر از نقش سوگیری‌های شناختی، لازم است آن‌ها را در بافت‌ها و در شکل‌های مختلف رفتار اطلاعاتی بررسی کرد.

با یگ و یادگاریده‌کردی^۱ (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان استفاده از چت‌جی‌پی‌تی در آموزش تحصیلات تکمیلی: رفتار اطلاعات موضوعی دانشجویان علم اطلاعات و دانش‌شناسی به بررسی رفتار اطلاعاتی دانشجویان علم اطلاعات و دانش‌شناسی در کرواسی در هنگام استفاده از سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی و ابزارهای جستجو می‌پرداخت. همچنین پژوهش آن‌ها بررسی کرد که چگونه دانشجویان از سیستم‌ها و ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی به همراه اولویت‌ها و چالش‌های خود در انجام این کار استفاده می‌کنند. این روش در بر دارنده یک کار شبیه‌سازی شده است که در بین دانشجویان این زمینه انجام شد و چندین بینش کلیدی درباره رفتار اطلاعاتی و نگرش آن‌ها نسبت به سیستم‌های مجهز به هوش مصنوعی به دست داد. این بحث بر اهمیت هم‌سویی سیستم‌های مجهز به هوش مصنوعی با نیازهای اطلاعاتی دانشجویان علم اطلاعات و دانش‌شناسی برای افزایش تجربه آموزشی و آماده‌سازی آن‌ها برای کاربردهای آینده در علم اطلاعات تأکید می‌کند. نتایج نشان داد که درک رفتار اطلاعاتی دانشجویان می‌تواند توسعه استراتژی‌هایی را برای ترویج استفاده مؤثر از سیستم‌ها و ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی هدایت و در نتیجه به پیشرفت آموزش در علم اطلاعات کمک کند.

جانینیون، استونکین، و شوپا^۲ (۲۰۲۴) در پژوهشی رفتار اطلاعاتی دانشجویان را با الهام از بازخورد اساتید بررسی کردند. مطالعه آن‌ها به تحلیل ویژگی‌های رفتار اطلاعاتی دانشجویان را در طول بازخورد پرداخت. روش پژوهش کمی اکتشافی و جامعه آماری ۱۱۱ دانشجوی کارشناسی ارتباطات از دانشگاه ویلنیوس، لیتوانی، بود. نتایج مطالعه ویژگی‌های بازخورد الهام گرفته از

1. Baig & Yadegaridehkordi

2. Janiuniene, Stonkiene & Šupa

رفتار اطلاعاتی را نشان داد: بازخورد ارائه شده باسخنرانی منبع اولیه اطلاعات است. بازخورد جست‌وجوی اطلاعات فردی را ترویج بازخورد به موقع رفتار اطلاعاتی فعال تشویق می‌کند. بوت‌وریکاد، مینگیلون و آدیلوویچ^۱ (۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان کاوش در رفتار اطلاعاتی: یک تحلیل بین‌المللی از استفاده از ویدیوی آموزشی در میان دانشجویان فهرست شده در سه کشور به بررسی ادراک دانشجویان علم اطلاعات و دانش‌شناسی در سه کشور بوسنی و هرزگوین، کرواسی، و اسپانیا پرداخت، به‌ویژه بر جست‌وجوی آن‌ها برای ویدیوهای آموزشی در یوتیوب تمرکز داشت. علاوه بر این، پژوهش آن‌ها عادت‌ها، انگیزه‌ها، و دلایل آن‌ها برای جست‌وجوی فیلم‌های آموزشی در رابطه با تحصیلاتشان را بررسی کرده است. روش پژوهش آن‌ها، تکنیک گروه متمرکز بود. دو گروه متمرکز در بوسنی و هرزگوین، یک گروه در کرواسی، و دو گروه در اسپانیا اجرا شد. نمونه دانشجویان علم اطلاعات و دانش‌شناسی را در بر داشت که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. محدوده سنی دانشجویان تقریباً ۱۹ تا ۲۵ سال بود. نتایج نشان داد که دانشجویان انگیزه‌های مشابهی برای جست‌وجوی فیلم‌های آموزشی دارند، مانند بهبود دانش و داشتن اطلاعات جدید یا اضافی فراتر از آنچه در کلاس ارائه می‌شود. با این حال، تفاوت‌هایی در شیوه استفاده از فیلم‌های آموزشی وجود دارد. تعداد ویدیوهای موجود به زبان مادری آن‌ها محدود است. آن‌ها باید فیلم‌های آموزشی را به زبان غیر مادری جست‌وجو کنند. و همچنین نشان داد که آن‌ها از روش‌های مختلفی برای یافتن فیلم‌های آموزشی استفاده می‌کنند.

وما^۲ (۲۰۲۱) در پژوهشی رفتار اطلاعاتی دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری در دسترسی و استفاده از پایگاه پایان‌نامه‌ها و پایان‌نامه‌های دانشگاه دارالسلام را مطالعه کرد. هدف اصلی پژوهش او ارزیابی راه‌هایی بود که دانشجویان تحصیلات تکمیلی (مانند کارشناسی ارشد و دکترا) از کالج هنر و علوم اجتماعی از پایگاه داده پایان‌نامه‌ها و دانشنامه دانشگاه دارالسلام آگاه می‌شدند. روش پژوهش توصیفی - پیمایشی و جامعه ۷۷ کارشناس ارشد و ۴۰ دانشجوی دکترا و همچنین هر ۷ کتابدار در بخش مجموعه خدمات مرجع کتابخانه دانشگاه دارالسلام را در بر می‌گرفت. نتایج مطالعه نشان داد که تنها تعداد کمی از دانشجویان از پایگاه‌داده آگاه بودند و از آن برای دانستن کارهایی که دیگران در زمینه‌های پژوهشی انجام داده‌اند و همچنین کلمات کلیدی مرتبط یا جست‌وجو در پایگاه‌های داده‌اش استفاده کردند. دانشجویان باید تشویق شوند که از پایان‌نامه‌ها و پایان‌نامه‌های الکترونیکی برای بهبود کارهای پژوهشی خود استفاده کنند.

1. Boté-Vericad, Minguillón & Adilović

2. Wema

مور^۱ (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان درک رفتارهای اطلاعاتی دانشجویان دکتری: یک مطالعه اکتشافی به روش اکتشافی، به دنبال درک چگونگی تأثیر تجربه‌های پژوهشی دانشجویان دکتری علوم انسانی بر رفتار اطلاعاتی آن‌ها بود. جامعه آماری ۱۰ شرکت‌کننده از دو مؤسسه دانشگاهی، پنج نفر از کالج بوستون و پنج نفر از دانشگاه نوتردام بودند که همگی در سال سوم تحصیلی خود بودند و همگی اخیراً دروس خود را به پایان رسانده بودند و کار روی پروپوزال پایان‌نامه خود را آغاز کرده بودند. نتایج نشان داد که رفتار اطلاعاتی دانشجویان دکترا برآمده از نیاز آن‌ها به درک و دنبال کردن یک گفت‌وگوی علمی است. کشف منابع به شدت از افراد تأثیر گرفت و استفاده از منابع متنوع، توزیع شده، و غیرقابل پیش‌بینی بود.

اولادونجویه، اومیونو و یومی- اووچوری^۲ (۲۰۱۸) در پژوهشی رفتار اطلاعاتی دانشجویان نسبت به استفاده از منابع اطلاعاتی کتابخانه‌ای در دانشگاه‌های ایالت اویو، نیجریه را مطالعه کردند. پژوهش آن‌ها مدل رفتار اطلاعاتی ویلسون را برگرفت و روش پژوهش پیمایشی و حجم نمونه ۴۰۰ نفر از پاسخ‌دهندگان از دانشگاه‌های منتخب در جنوب غربی نیجریه با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده بود. یافته‌های پژوهش آن‌ها نشان داد که از میان متغیرهای مستقل رفتار اطلاعاتی که شامل نیازهای اطلاعاتی، جست‌وجو و منابع است، تنها نیازهای اطلاعاتی به‌طور معناداری بر استفاده از اطلاعات تأثیر می‌گذارند. با این حال، نیازهای اطلاعاتی، جست‌وجو، و منابع تأثیر مشترک قابل توجهی بر استفاده از اطلاعات دانشجویان دارند. همچنین، دسترسی به اطلاعات اثر کنترلی معناداری بر رابطه میان در دسترس بودن و استفاده از اطلاعات دارد که در دسترس بودن و دسترسی به اطلاعات را متغیرهای بسیار مفیدی در مطالعه رفتار اطلاعاتی به‌ویژه درباره دانشجویان در جامعه دانشگاهی در پژوهش آن‌ها مفهوم‌سازی شده‌اند، تبدیل می‌کند. مرور پیشینه‌ها نشان می‌دهد که اکثر پژوهش‌های مربوط به رفتار اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی در طی چند سال اخیر انجام شده است. و شاید خیلی کم به‌صورت تکرارشی به رفتار اطلاعاتی پرداخته‌اند. و از طرفی، پژوهشی که به‌صورت مستقیم به رفتار اطلاعاتی دانشجویان حقوق پرداخته باشد یافت نشد. از این‌رو، هدف پژوهش حاضر بررسی رفتار اطلاعاتی دانشجویان حقوق در کشور است.

۳. روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از دید هدف کاربردی و به شیوه پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری کلیه

1. Moore

2. Oladunjoye, Omiunu & Yomi-Owojori

دانشجویان حقوق در کشور هستند. نمونه این پژوهش به صورت طبقه‌ای انتخاب شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته و روایی آن براساس روش اعتبار محتوا ارزیابی شده است. «اعتبار محتوا، نوعی اعتبار است که معمولاً برای بررسی اجزای تشکیل دهنده یک ابزار اندازه‌گیری به کار برده می‌شود» (سرمدی و همکاران، ۱۳۷۷، ص ۱۷۱). برای پایایی سوالات چند گزینه‌ای از آزمون کولموگروف اسمیرنوف و آزمون T تک نمونه استفاده شده است. برای گردآوری اطلاعات، پرسشنامه‌ای در بر دارنده ۳۵ پرسش و در یک بخش طراحی و برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز، پرسشنامه به صورت آنلاین طراحی و در اختیار دانشجویان قرار گرفت. ۵۹۱ پرسشنامه تجزیه و تحلیل شد. تعداد دانشجویان دختر ۳۷۷ (۶۴ درصد) و دانشجویان پسر ۲۱۴ (۳۶ درصد) است. همچنین سن دانشجویان ۸۱ نفر (۱۴ درصد نمونه) کمتر از ۲۰ سال، ۱۷۸ نفر (۳۰ درصد) بین ۲۱ تا ۲۳ سال، ۶۳ نفر (۱۱ درصد) بین ۲۴ تا ۲۷ سال، ۴۷ نفر (۸ درصد) بین ۲۸ تا ۳۱ سال و ۲۲۲ نفر (۳۷ درصد) نیز بالای ۳۲ سال سن دارند. از سویی دیگر مقطع تحصیلی دانشجویان کارشناسی ۵۳۵ نفر (۹۱ درصد)، کارشناسی ارشد ۵۰ نفر (۸ درصد) و دکتری ۶ نفر (۱ درصد) است. همچنین، ۶ درصد نمونه در ترم یک، ۱۷ درصد در ترم ۲، ۱۲ درصد در ترم ۳، ۲۴ درصد در ترم ۴، ۱۱ درصد در ترم ۵، ۱۵ درصد در ترم ۶، ۶ درصد در ترم ۷ و ۹ درصد در ترم ۸ مشغول به تحصیل هستند. مکان تحصیل دانشجویان شامل ۷۷ درصد نمونه در دانشگاه پیام نور، ۱۸ درصد در دانشگاه دولتی، کمتر از ۱ درصد در دانشگاه آزاد و ۴ درصد در واحدهای بین الملل مشغول به تحصیل هستند. معدل دانشجویان شامل معدل ۱۳ درصد نمونه کمتر از ۱۴، ۴۴ درصد حدفاصل ۱۵ تا ۹۹/۱۶ و ۴۳ درصد بالاتر از ۱۷ و زبان مادری دانشجویان ۹۴ درصد نمونه فارسی، ۳ درصد ترکی، ۲ درصد کردی سایر زبان‌ها هر کدام کمتر از ۱ درصد است.

۴. یافته‌های پژوهش

در پژوهش حاضر پرسشنامه رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق از ۳۵ مؤلفه تشکیل شده است که در جدول ۱ قابل مشاهده است.

جدول ۱. گویه‌های پرسشنامه رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق

ردیف	مؤلفه‌ها	کاملاً مخالف	مخالف	بی‌نظر	موافق	کاملاً موافق
۱	مرتباً به کتابخانه مراجعه و از منابع اطلاعاتی آن استفاده می‌کنم.	48	230	130	111	72
۲	اگر درباره موضوعی در اینترنت و دیگر منابع اطلاعات الکترونیکی، اطلاعاتی پیدا نکنم، به تصور اینکه درباره آن موضوع اصلاً اطلاعاتی وجود ندارد، دست از جست‌وجو برمی‌دارم.	198	276	57	46	14

ردیف	مؤلفه‌ها	کاملاً مخالف	مخالف	بی‌نظر	موافق	کاملاً موافق
۳	معمولاً اهمیت و مرتبط بودن مدارک اطلاعاتی مربوط به یک موضوع را با بررسی چکیده و یا متن کامل آن مدارک ارزیابی می‌کنم.	3	11	56	340	181
۴	برای جست‌وجوی اطلاعات علمی، بیشتر به اینترنت مراجعه می‌کنم تا منابع اطلاعاتی دیگر.	12	86	46	294	153
۵	از اینترنت و وب بیشتر برای گذران وقت و سرگرمی استفاده می‌کنم.	67	277	88	133	26
۶	در ارزیابی محتوای اطلاعاتی مدارک اطلاعاتی مختلف، نهایتاً دیدگاه و نظر شخصی خود را اساس قرار می‌دهم.	35	231	126	172	27
۷	ارزش فکری و محتوای اطلاعات را معیار کیفیت آن قرار می‌دهم، نه جلوه‌های ظاهری یا نظر دیگران درباره آن.	7	27	51	297	209
۸	حین جست‌وجوی اطلاعات از اینترنت معمولاً رشته امور از دستم خارج شده و مجبور می‌شوم کار جست‌وجو را از اول شروع کنم.	105	328	72	73	13
۹	برای اطمینان از درستی و اعتبار اطلاعات، بیش از یک منبع اطلاعاتی را از جوانب مختلف بررسی می‌کنم.	6	17	37	307	224
۱۰	در ارزیابی محتوای مدارک اطلاعاتی مختلف، به دیدگاه و نظر استادان و اهل فن درباره آن اطلاعات کاملاً اعتماد می‌کنم.	2	48	59	333	149
۱۱	تشخیص منابع اطلاعاتی مهم از منابع اطلاعاتی کم اهمیت یا بی اهمیت برایم کاری دشوار است.	40	276	118	126	31
۱۲	بسیاری از اطلاعات مورد نیازم را از منابع غیررسمی اطلاعات (مثل روزنامه‌ها، رادیو و تلویزیون و افراد) کسب می‌کنم.	57	279	114	120	21
۱۳	حین جست‌وجوی اطلاعات، دسترسی سریع و آسان به اطلاعات را اساس کار قرار می‌دهم.	9	75	62	332	113
۱۴	مدارک اطلاعاتی معتبر (مثل مقاله علمی منتشره در مجله علمی ارزیابی شده، مقاله دارای نویسنده مشهور و ...) را بر دیگر مدارک اطلاعاتی ترجیح می‌دهم.	6	46	108	292	139
۱۵	به اطلاعات در بردارنده دیدگاه‌های نو، حتی با وجود ناشناخته بودنشان، توجه و بررسی می‌کنم.	12	81	121	306	71
۱۶	حین رویارویی با نظرات متناقض موجود در مدارک اطلاعاتی، به جست‌وجوی اطلاعات بیشتری تشویق می‌شوم.	1	21	59	328	182
۱۷	عموماً از راهنمایی اهل فن (مثل کتابداران، استادان، و متخصصان) در جست‌وجو و بازیابی اطلاعات استفاده می‌کنم.	5	18	57	310	201
۱۸	اینترنت و وب (از جمله موتورهای کاوشی مثل گوگل) اولین منبع انتخابی من برای جست‌وجوی اطلاعات هستند.	8	38	56	299	190
۱۹	منابع اطلاعاتی چاپی (مثل مجلات و کتاب‌های چاپی) را بر منابع اطلاعاتی الکترونیکی (مثل صفحات وب) ترجیح می‌دهم.	24	169	127	181	90
۲۰	پس از جست‌وجوی اطلاعات احساس رضایت می‌کنم، نه احساس فراغت.	6	5	47	313	220
۲۱	در صورت لزوم، دیدگاه‌های مختلف مطرح در منابع اطلاعاتی گوناگون را به هم پیوند می‌دهم.	3	18	85	368	117

ردیف	مؤلفه‌ها	کاملاً مخالف	مخالف	بی‌نظر	موافق	کاملاً موافق
۲۲	به اندازه کافی و لازم مطالعه می‌کنم.	7	75	88	317	104
۲۳	کارها و اموراتی مهمتر و سرگرم‌کننده‌تر از مطالعه نمی‌گذارند چندان رغبتی به مطالعه نشان دهم.	52	244	126	143	26
۲۴	بیشتر به قصد کسب اطلاعات درباره موضوعات مختلف به مطالعه می‌پردازم.	3	47	54	353	134
۲۵	معمولاً مطالعه انتقادی برایم دشوار است.	32	220	188	119	32
۲۶	جست‌وجوی اطلاعات را کاری لذت‌بخش می‌دانم.	1	10	38	306	236
۲۷	مطالعه برایم کاری ملال آور و خسته‌کننده است.	151	330	65	33	12
۲۸	تشویق دیگران و یا الزامات کلاسی مرا به جست‌وجوی اطلاعات و می‌دارد.	18	103	96	254	120
۲۹	اگر همان ابتدا موفق به بازیابی اطلاعات مورد نیازم نشوم، دست از جست‌وجو برمی‌دارم.	163	307	60	44	17
۳۰	به اطلاعات به دست آمده درباره یک موضوع به دیده شک نگریسته و به راحتی به آن اعتماد نمی‌کنم.	11	86	111	309	74
۳۱	زمان زیادی را صرف جست‌وجوی اطلاعات مورد نیازم می‌کنم.	7	86	76	306	116
۳۲	در صورت رویارویی با اطلاعات یا منابع اطلاعاتی متناقض، بالاخره اطلاعات مناسب و مورد نیازم را استخراج می‌کنم.	1	10	54	373	153
۳۳	در مراحل مختلف جست‌وجوی اطلاعات، اعتماد به نفس کامل دارم.	5	24	63	305	194
۳۴	در شرایط غیرقابل پیش‌بینی و ناآشنای جست‌وجوی اطلاعات، با تلاش بیشتر مناسب‌ترین راهبرد جست‌وجو را انتخاب می‌کنم.	3	10	65	346	167
۳۵	جست‌وجوی اطلاعات را معمولاً به صورت مستقل انجام می‌دهم تا با تکیه بر کمک دیگران.	9	87	52	257	186

برای بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده شده است که نتایج در جدول (۲) قابل مشاهده است.

جدول شماره ۲: آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن داده‌های پرسشنامه رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	نمره Z آزمون کولموگروف-اسمیرنوف	sig
هوش معنوی	۱۲۲	۹	۱	۰/۰۱۷

همان‌گونه که در جدول شماره ۲ مشاهده می‌کنید آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای متغیر هوش معنوی معنادار است. ($p=0/017$) و بنابراین نمرات پرسشنامه رفتار اطلاعاتی دارای توزیع نرمال نیست. برای بررسی فرضیه شماره ۱ «رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق به فراخور مقطع تحصیلی متفاوت است»، ابتدا توصیفی از وضعیت نمرات آزمودنی‌ها به فراخور مقطع تحصیلی در جدول (۳) ارائه می‌شود.

جدول شماره ۳: تحلیل رگرسیون خطی نمرات رفتار اطلاعاتی

متغیر پیش بین	R^2	R^2 تعدیل شده	F	سطح معناداری	مقدار ثابت	β	T
مقطع تحصیلی	۰/۰۰۱	-۰/۰۰۱	۰	۰/۰۰۵	۱۲۱	۰/۰۳۲	۰/۰۰۵

جدول شماره ۳، تأکید می‌کند که مقطع تحصیلی به‌صورت معناداری قادر به پیش‌بینی واریانس نمرات رفتار اطلاعاتی است. مدل رگرسیون خطی ۱ % واریانس کلی در رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق را تبیین می‌کند ($R^2 = ۰/۰۰۱$). این نشان می‌دهد به‌صورت معناداری متغیر پیامد پیش‌بینی می‌شود؛ $F_{(۱, ۵۸۹)} = ۰$ ، $P = ۰/۰۰۵$.

برای آزمون فرضیه ۲ «رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق براساس دانشگاه متفاوت است» از آزمون رگرسیون خطی استفاده شده است. نتایج حاصل از این رگرسیون در جدول ۳ نشان داده می‌شود.

جدول شماره ۴: تحلیل رگرسیون خطی نمرات رفتار اطلاعاتی

متغیر پیش بین	R^2	R^2 تعدیل شده	F	سطح معناداری	مقدار ثابت	β	T
دانشگاه محل تحصیل	۰/۰۰۱	-۰/۰۰۱	۰	۰/۰۰۵	۱۲۱	۰/۰۱۸	۰/۰۰۵

جدول شماره ۴، تأکید می‌کند که دانشگاه محل تحصیل به‌صورت معناداری قادر به پیش‌بینی واریانس نمرات رفتار اطلاعاتی است. مدل رگرسیون خطی ۱ % واریانس کلی در رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق را تبیین می‌کند ($R^2 = ۰/۰۰۱$). این نشان می‌دهد به‌صورت معناداری متغیر پیامد پیش‌بینی می‌شود؛ $F_{(۱, ۵۸۹)} = ۰$ ، $P = ۰/۰۰۵$.

برای آزمون فرضیه ۳ «رفتار جست‌وجوی اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد» از آزمون T تک نمونه‌ای برای بررسی سطح رفتار جست‌وجوی اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق استفاده شد.

جدول شماره ۵: بررسی سطح رفتار جست‌وجوی اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	اماره T	درجه آزادی	سطح معناداری
رفتار جست‌وجوی اطلاعاتی	۵۹۱	۵۶	۴	۴	۵۹۰	۰,۰۰۵

باتوجه به سطح معناداری به دست آمده در جدول شماره ۵ ($\text{sig} = ۰/۰۰۵$)؛ رفتار جست‌وجوی اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد.

برای آزمون فرضیه شماره ۴ «رفتار ارزیابی اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد»، از آزمون T تک نمونه‌ای برای بررسی سطح رفتار ارزیابی اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق استفاده شد.

جدول شماره ۶: بررسی سطح رفتار ارزیابی اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	آماره T	درجه آزادی	سطح معناداری
رفتار ارزیابی اطلاعاتی	۵۹۱	۴۴	۴	۳	۵۹۰	۰,۰۰۵

با توجه به سطح معناداری به دست آمده در جدول شماره ۵ ($\text{sig} = ۰/۰۰۵$)؛ رفتار ارزیابی اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد.

برای آزمون فرضیه شماره ۵ «رفتار کاربرد اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد»، از آزمون T تک نمونه‌ای برای بررسی سطح رفتار کاربرد اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق استفاده شد.

جدول شماره ۷: بررسی سطح رفتار کاربرد اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	آماره T	درجه آزادی	سطح معناداری
رفتار کاربرد اطلاعاتی	۵۹۱	۲۰	۲	-۲۰۰	۵۹۰	۰,۰۰۵

با توجه به سطح معناداری به دست آمده در جدول شماره ۶ ($\text{sig} = ۰/۰۰۵$)؛ رفتار کاربرد اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد.

برای آزمون فرضیه شماره ۶ «رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد»، از آزمون T تک نمونه‌ای برای بررسی سطح رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق استفاده شد.

جدول شماره ۸: بررسی سطح رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	آماره T	درجه آزادی	سطح معناداری
رفتار کاربرد اطلاعاتی	۵۹۱	۱۲۲	۹	۰,۰۰۵	۵۹۰	۰,۰۰۵

با توجه به سطح معناداری به دست آمده در جدول شماره ۷ ($\text{sig} = ۰/۰۰۵$)؛ رفتار اطلاعاتی دانشجویان رشته حقوق در سطح متوسط قرار دارد.

۵. نتیجه‌گیری و پیشنهادات

این پژوهش با هدف بررسی رفتار اطلاعاتی دانشجویان حقوق انجام شده است. این پژوهش شش فرضیه را در بر دارد که در ادامه نتایج فرضیه‌ها تبیین می‌شود. یافته‌های فرضیه اول و دوم نشان می‌دهند که مقطع تحصیلی و دانشگاه می‌توانند به طور معناداری واریانس نمرات رفتار اطلاعاتی دانشجویان را پیش‌بینی کنند. این به این معناست که رفتار اطلاعاتی دانشجویان از مقطع تحصیلی و دانشگاهی که در آن تحصیل می‌کنند تأثیر می‌پذیرد. این یافته نشان‌دهنده تفاوت‌های آموزشی، منابع در دسترس، یا شیوه‌های تدریس مختلف در دانشگاه‌های مختلف و مقاطع تحصیلی است. یافته‌های

فرضیه سوم نشان می‌دهند که رفتار جست‌وجوی اطلاعاتی دانشجویان حقوق در سطح متوسط قرار دارد. این ممکن است به معنای آن باشد که دانشجویان به‌طور نسبی توانایی جست‌وجوی اطلاعات را دارند، اما ممکن است هنوز در برخی زمینه‌ها نیاز به بهبود داشته باشند. طبق یافته‌های فرضیه چهارم، رفتار ارزیابی اطلاعاتی دانشجویان نیز در سطح متوسط است. این به این معناست که دانشجویان قادر به ارزیابی کیفیت و اعتبار اطلاعات هستند، اما ممکن است هنوز در این زمینه به مهارت‌های بیشتری نیاز داشته باشند. یافته‌های فرضیه پنجم نشان می‌دهند که رفتار کاربرد اطلاعاتی دانشجویان نیز در سطح متوسط است. این می‌تواند به این معنا باشد که دانشجویان اطلاعاتی که به‌دست می‌آورند را به‌طور مؤثری به کار می‌برند، ولی شاید به راهکارهای بهتری برای به‌کارگیری اطلاعات نیاز داشته باشند. در نهایت، یافته‌های فرضیه ششم نشان می‌دهند که رفتار اطلاعاتی کلی دانشجویان حقوق نیز در سطح متوسط است. این نتیجه به‌طور کلی نشان می‌دهد که دانشجویان حقوق در تمام ابعاد رفتار اطلاعاتی خود (جست‌وجو، ارزیابی، کاربرد) در سطح متوسط قرار دارند. از این‌رو یافته‌های این پژوهش با پژوهش‌های پیشین از قبیل؛ پژوهش مختاری و داورپناه (۱۳۹۱)؛ زنگنه، زارع، و مرادی (۱۳۹۹)؛ بوته‌وریکاد، مینگیلون و آدیلوویچ (۲۰۲۳) و اولادونجویه، اومینو و یومی-اووچوری (۲۰۱۸) هم‌سو است. و با پژوهش‌های بی‌مهر (۱۳۹۷)؛ بایگ، و یادگاریده‌کردی (۲۰۲۴)؛ جانیونین، استونکین، و شوپا (۲۰۲۴)؛ وما (۲۰۲۱)، و مور (۲۰۱۹) هم‌سو نیست. به‌طور کلی، نتایج این پژوهش نشان می‌دهند که دانشجویان حقوق از سطح متوسطی از مهارت‌های اطلاعاتی برخوردارند و این مهارت‌ها تحت تأثیر مقطع تحصیلی و دانشگاه قرار دارند. ممکن است لازم باشد که برنامه‌های آموزشی و منابع پشتیبانی به‌گونه‌ای طراحی شوند که به بهبود مهارت‌های اطلاعاتی دانشجویان کمک کنند. پیشنهاد می‌شود که پژوهشگران به تحلیل دقیق‌تری از محتوای درسی و شیوه‌های تدریس در دانشگاه‌ها و مقاطع تحصیلی مختلف برای شناسایی عواملی که بر رفتار اطلاعاتی تأثیر دارند، بپردازند، و به تحلیل اثربخشی روش‌های آموزشی مختلف و بررسی تأثیر آن‌ها بر بهبود مهارت‌های جست‌وجو، ارزیابی، و کاربرد اطلاعاتی بپردازند. در نهایت پژوهشی که چگونه تفاوت‌های فرهنگی و جغرافیایی می‌توانند بر مهارت‌های اطلاعاتی و نتایج پژوهش‌ها تأثیر بگذارند انجام شود.

منابع

- احمدی، ق.، عصاره، ف.، و حاجی‌زین‌العابدینی، م. (۱۴۰۰). شناخت رفتار اطلاعاتی خبرنگاران شبکه خبر در سوژه‌یابی گزارش‌های خبری. *دانش‌شناسی*، ۱۴ (۵۳)، ۱-۱۹. https://journals.iau.ir/article_685074.html?lang=en
- اسپینک، ا. (۲۰۱۰). *رفتار اطلاعاتی: غریزه تکاملی* (ز. بیگدلی و ف. رفیعی، مترجمان). نشر کتابدار.
- افضلی، ط.، و تفرشی، ش. (۱۳۸۹). نقش و جایگاه کتابخانه‌های صدا و سیما در ارتقا سواد اطلاعاتی کاربران. *دانش‌شناسی*، ۱۳ (۱۰)، ۱-۱۲. https://journals.iau.ir/article_520655.html?lang=en
- بابادی‌عکاشه، ز.، نصر، ا.، نیلی، م.، و طباطبایی، س. م. (۱۳۹۸). تبیین اهداف و فعالیت‌های یاددهی و یادگیری مطلوب در برنامه‌درسی کارورزی رشته حقوق. *تدریس پژوهی*، ۱۷ (۱)، ۲۱-۱۸۹. <https://doi.org/10.34785/J012.2019.550>
- بیرقی‌پناه، ا.، عسکری، ا.، نعمی، ع.، و روستا، ع. (۱۳۹۹). ارائه الگوی بومی بازاریابی با تأکید بر نگرش مصرف‌کنندگان به منظور خرید محصولات ایرانی با رویکرد رفتار اطلاعاتی مشتریان. *تعامل انسان و اطلاعات*، ۲۷ (۲)، ۴۶-۵۸. <http://hii.khu.ac.ir/article-1-2946-fa.html>
- بیگدلی، ز.، رجبی، غ.، و نصیری، م. (۱۳۹۴). بررسی تحلیل عامل تأییدی مقیاس سنجش رفتار اطلاعاتی دانشجویان دوره دکتری دانشگاه‌های استان خوزستان. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۱۸ (۳)، ۵۳-۸۰. https://lis.aqr-libjournal.ir/article_44464.html?lang=fa
- بی‌مهر، س. (۱۳۹۷). *بررسی نقش سوگیری‌های شناختی در رفتار اطلاعاتی علمی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه خوارزمی (رساله دکتری)*. دانشگاه خوارزمی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی.
- خاصه، ع.، و حاتمه، ع. (۱۳۸۵). رفتار اطلاع‌یابی و میزان استفاده اعضای هیئت علمی علوم انسانی از پایگاه‌های اطلاعاتی: مطالعه موردی دانشگاه شیراز. *کنگره ملی علوم انسانی*، تهران، ۱-۲۴.
- خسروجردی، م.، و ایرانشاهی، م. (۱۳۸۸). رابطه دانش پیشین با رفتار اطلاع‌جویی در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه تهران. *فصلنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، ۲۵ (۱)، ۱۱۰-۱۲۸. <https://www.sid.ir/paper/131027>
- رنجبری، ف.، حیدری، ع.، قهرمانیان، پ.، و عدلیاسفنجانی، م. (۱۳۹۳). سنجش سواد اطلاعاتی دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان و مقایسه آن با سواد اطلاعاتی دانشجویان کتابداری. *ارتباط علمی*، ۳۱ (۳)، ۱-۱۷.
- زنگنه، ث.، زارع، ا.، و مرادی، م. (۱۳۹۹). بررسی رابطه بین مهارت‌های چندزبانگی و رفتار اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه رازی. *بازیابی دانش و نظام‌های معنایی*، ۷ (۴۷)، ۷۵-۱۰۹. <https://doi.org/10.22054/jks.2020.54979.1364>
- سالحقه، م.، عصاره، ف.، و مؤمن‌آبادی، م. (۱۳۹۴). بررسی میزان پاسخگویی پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته در دسترس در برآوردن نیازهای اطلاعاتی دانشجویان پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی کرمان. *دانش‌شناسی*، ۳۱ (۸)، ۵۹-۷۲. <https://sanad.iau.ir/fa/Article/1041039?FullText=FullText>
- سلیمی، ن.، فهم‌نیا، ف.، و نوروزی، ع. (۱۳۹۹). بررسی رابطه بین سواد اطلاعاتی کاربران و رضایت آنان از خدمات کتابخانه (پژوهش موردی: کتابخانه مرکزی دانشگاه محقق اردبیلی). *علوم و فنون مدیریت اطلاعات*، ۱۶ (۱)، ۱۱۴-۱۴۹. <https://doi.org/10.22091/stim.2019.3994.1288>
- سینی، س.، مرادی، م.، و صیفوری، و. (۱۴۰۲). تأثیر سطح سواد اطلاعاتی بر رفتار اطلاع‌یابی و باز نشر اطلاعات در شبکه‌های اجتماعی (مطالعه موردی: دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه رازی). *مطالعات کتابداری و سازماندهی*

- اطلاعات، ۳۴(۴)، ۹۰-۱۱۲. <https://doi.org/10.30484/nastinfo.2024.3517.2255>
- شفیعی، س.، سلیمان، ع.، کرمی، ن.، تهمتن، ا.، ورداد، ا. (۱۳۹۵). ارزیابی رفتار اطلاع‌یابی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در شبکه جهانی وب بر پایه مدل Ellis. *اطلاع‌رسانی پزشکی نوین*، ۲(۲)، ۹-۱. https://journals.srbiau.ac.ir/article_1054_0d3f77f14814b477b719eedd9b1e0379.pdf
- صادقی‌مجد، ا.، و فضل‌اللهی‌قمشی، س. (۱۴۰۰). سواد اطلاعاتی و قدرت تبیین‌کنندگی آن برای کارآفرینی دانشجویان. *معرفت*، ۳۰(۲۸۰)، ۱۰۱-۱۱۰. <https://ensani.ir/fa/article/474285>
- صیفوری، و.، و غفاری، س. (۱۳۹۰). سواد اطلاعاتی دانشجویان سال آخر دوره کارشناسی دانشگاه رازی کرمانشاه. *نظام‌ها و خدمات اطلاعاتی*، ۱(۱)، ۹۵-۱۰۸. https://journals.srbiau.ac.ir/article_1054_0d3f77f14814b477b719eedd9b1e0379.pdf
- غلامی، ط. (۱۳۹۴). بررسی سواد اطلاعاتی دانشجویان کارشناسی دانشگاه صنعتی مالک اشتر شاهین‌شهر. *نظام‌ها و خدمات اطلاعاتی*، ۴(۱۵)، ۱-۱۲. <https://sanad.iau.ir/fa/Journal/iss/Article/827953>
- عصاره، ع.، و کیا، م. (۱۳۹۹). بررسی رابطه سواد اطلاعاتی با میزان خلاقیت دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان گلستان. *مطالعات روان‌شناسی و علوم تربیتی*، ۶(۴)، ۲۳۵-۲۵۴. <https://irijournals.com/journals/psychology/v6-i4-winter99>
- فیشر، ک. ا.، اردلز، س.، و مک‌کچنی، ل. (۲۰۰۸). *نظریه‌های رفتار اطلاعاتی* (ز. بیگدلی، ویراسته؛ ف. زارع‌فراشبندی و دیگران، مترجمان). تهران: نشر کتابدار.
- ماتوسیاکا، ک.، ملک‌آبادی‌زاده، ف.، و اکبری، ر. (۱۳۸۸). رفتار اطلاع‌یابی در مجموعه‌های تصاویر دیجیتال: رهیافتی شناختی. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۱۲(۱)، ۲۴۷-۲۷۳. https://lis.aqr-libjournal.ir/article_43642.html?lang=fa
- نصیری، م. (۱۳۸۴). بررسی رفتار اطلاع‌یابی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بهبهان و تأثیر استادان بر الگوی اطلاع‌یابی آن‌ها. *تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی*، ۳۹(۴۳)، ۱۵۳-۱۸۲. https://journal.ut.ac.ir/article_17411.html?lang=en
- نوشین‌فرد، ف. (۱۳۸۴). بررسی عوامل مرتبط با رفتار اطلاع‌یابی اعضای هیأت علمی. *مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، ۱۶(۳)، ۳۹-۵۲. <https://ensani.ir/fa/article/225678>
- وحدتی‌شیری، س. (۱۳۹۱). آسیب‌شناسی رشته حقوق در ایران. *راهبرد فرهنگ*، ۵(۱۹)، ۱۶۹-۱۷۹. <https://www.jsfc>

References

- Al-Zou'bi, R. (2021). The impact of media and information literacy on acquiring the critical thinking skill by the educational faculty's students. *Thinking Skills and Creativity*, 39, 100782.
- Afzali, T., & Tafreshi, Sh. (2009). The role and position of radio and television libraries in improving users' information literacy, *Journal of Knowledge Studies*, 3(10), 1-12. https://journals.iau.ir/article_520655.html?lang=en [In Persian]
- Ahmadi, Gh., Osareh, F., & Hajizinolabadini, M. (2021). Knowing the information behavior of Khabar network reporters in finding the subject of news reports. *Journal of Knowledge Studies*, 14(53), 19-1. https://journals.iau.ir/article_685074.html?lang=en [In Persian]
- Babadi-Akashe, Z., Nasr, A.R., Nili, M.R., & Tabatabai, M.S. (2019). Explain the goals and activities of teaching and learning in the law internship curriculum. *Research in Teaching*, 7(1), 189-210. doi: 10.34785/J012.2019.550 [In Persian]

- Baig, M. I., & Yadegaridehkordi, E. (2024). ChatGPT in the higher education: A systematic literature review and research challenges. *International Journal of Educational Research*, 127, 102411.
- Bates, M, J (2010). Information behavior, In M. J. Bates and M.N. Maack (Eds). *The Encyclopedia of Library and Information. Science, 3rd Ed. New York: CRC Press*, 3, 2381-2391.
- Beiraghipanah E, Askari A, Naami A, Rousta A. (2020). Presenting a local marketing model with emphasis on consumers' attitudes in order to buy Iranian products with a customer information behavior approach. *Human Information Interaction*, 7 (2). 46-58.
<http://hii.khu.ac.ir/article-1-2946-fa.html> [In Persian]
- Bemehr, S. (2017). *Investigating the role of cognitive biases in the scientific information behavior of graduate students of Kharazmi University*. Doctoral Thesis, Department of Information Science and Epistemology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Khwarazmi University. [In Persian]
- Bigdley, Z., Rajabi, Gh.R., & Nasiri, M. (2015). Investigating the confirmatory factor analysis of the information behavior measurement scale of doctoral students of universities in Khuzestan province. *Library and Information Sciences*, 18(3), 53-80.
https://lis.aqr-libjournal.ir/article_44464.html?lang=fa [In Persian]
- Boté-Vericad, J. J., Minguillón, J., & Adilović, E. (2023). Exploring information behaviour: An International analysis of educational video consumption among LIS students in three countries. *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 66(3), 61-88.
- Ceruzzi, P.E. (2019). Calvin Mooers, Zatocoding, and Early Research on Information Retrieval. In: Haigh, T. (eds) *Exploring the Early Digital. History of Computing. Springer, Cham*. 69-76.
https://doi.org/10.1007/978-3-030-02152-8_4
- Chow, S. K. Y., & Wong, J. L. K. (2020). Supporting academic self-efficacy, academic motivation, and information literacy for students in tertiary institutions. *Education Sciences*, 10(12), 361.
- Fisher, K. A., Erdels, S., Kecheny, L. M. (2008). *Theories of information behavior*. (edited by Zahid Begdeli), translators Firouze Zare Farashbandi {...and others}. Tehran: Ketabdar. [In Persian]
- Ford, N., Eaglestone, B., Madden, A., & Whittle, M. (2009). Web searching by the "general public": An individual differences perspective. *Journa of Documentation*, 632-667.
- Gholami, T. (2015). A Survey on the information literacy of undergraduate students of Malek Ashtar University of Technology. *Journal of Information Systems and Services*, 4(15). 1-12.
<https://sanad.iau.ir/fa/Journal/iss/Article/827953> [In Persian]
- Hensterm, J. (2005). Fast surfing, Broad scanning and Deep Diving: The Influence of Personality and study Approach on Students Information Seeking Behavior. *Journal of Documentation*, 61(2), 228-247.
- Huvila, I., & Gorichanaz, T. (2024). Trends in information behavior research, 2016–2022: An Annual Review of Information Science and Technology paper. *Journal of the Association for Information Science and Technology*. <https://doi.org/10.1002/asi.24943>
- Janiuniene, E., Stonkiene, M., & Šupa, M. (2024). Information behaviour of students inspired by lecturers' feedback. *Educational Research and Evaluation*, 1-18.
- Johnson, B. E., (2010). *Stirring up thinking*. New York: Houghton Mifflin Company.
- Kamaruddin, N.A., Baharuddin, M.F., Mustaffar, M.Y. (2014). Assessment of service quality using

- LibQUAL+ three key dimensions tool at public libraries in Klang Valley. Malaysia. 23rd *International Business Information Management Association Conference, IBIMA* 2014; Valencia; Spain; 13 May 2014 through 14 May 214.
- Khaseh, A.A., & Hatameh, A. (2015). Information-seeking behavior and use of humanities faculty members from databases: a case study of Shiraz University. *National Humanities Congress*, Tehran. 1-24. [In Persian]
- Khosrowjerdi, M., & Iranshahi, M. (2009). The relationship between prior knowledge and information-seeking behavior in graduate students of Tehran University. *Iranian Research Institute for Information Science and Technology (IranDoc)*, 25(1), 110-128.
<https://www.sid.ir/paper/131027> [In Persian]
- Li, Y. (2010). Anexploration of the relationships between work tasks and userrs interaction performance. *Proc.Am.Soc.Info.Sci.Tech*, 47, 1-9.
- Matusiaka, Ch., Malekabadzadeh, F., & Akbari, R. (2009). Information seeking behavior in digital image collections: a cognitive approach. *Library and Information Sciences*, 12(1), 247-273.
https://lis.aqr-libjournal.ir/article_43642.html?lang=fa [In Persian]
- Moore, M., & Singley, E. (2019). Understanding the information behaviors of doctoral students: An exploratory study. *portal: Libraries and the Academy*, 19(2), 279-293.
- Mokhtari Dinani, M., Tatari, S. (2019). The Relationship Between Information Literacy and Entrepreneurial Capabilities of Sports Science Graduated Students of Tehran Universities. *Research on Educational Sport*, 6(15): 95-116. (Persian). **Doi:** 10.22089/RES.2017.4532.1338 [In Persian]
- Nasiri, M. (1384). Investigating the information-seeking behavior of Behbahan Islamic Azad University students and the effect of professors on their information-seeking pattern. *Academic Library and Information Research*, 39(43). 182-153.
https://journal.ut.ac.ir/article_17411.html?lang=en [In Persian]
- Nooshinfard, F. (2005). Investigating the factors related to the information-seeking behavior of faculty members. *Library and Information Organization Studies*, 16(3), 39-52.
<https://ensani.ir/fa/article/225678> [In Persian]
- Oladunjoye, M. T., Omiunu, O. G., & Yomi-Owojori, T. O. (2018). Information behavior of students towards the use of library information resources in Universities in Oyo State, *Nigeria. Library Philosophy and Practice*, (e-journal). 1834.
- Osareh, A.R., & Kia, M. (2019). Investigating the relationship between information literacy and the level of creativity of Farhangian University students in Golestan province. *Studies in psychology and educational sciences*, 6(4). 235-254.
<https://irijournals.com/journals/psychology/v6-i4-winter99/> [In Persian]
- Ranjbari, F., Heydari, E., Garhamian, P., & Adlispizfani, M. (2014). Measuring the information literacy of students of Shahid Madani University of Azerbaijan and comparing it with the information literacy of library students. *Scientific Communication Monthly*, 31(3), 1-17.
- Sadeghi-Majd, A., & Fadlullahi Qomshi, S. (2021). Information literacy and its explanatory power for student entrepreneurship. *Knowledge*, 30(280), 101-110. <https://ensani.ir/fa/article/474285> [In Persian]

- Salajeghe, M., Osareh, F., & Momenabadi, M. (2014). Online databases in Kerman University of Medical Sciences and meeting students' information needs. *Journal of Knowledge Studies*, 31(8), 59-72. <https://sanad.iau.ir/en/Article/1041039?FullText=FullText> [In Persian]
- Salimi, N., Fahimnia, F., & Noruzi, A. (2020). Investigating the relationship between users' information literacy and their satisfaction with library services. *Sciences and Techniques of Information Management*, 6(1), 114-149. **doi:** 10.22091/stim.2019.3994.1288 [In Persian]
- Sangeneh, S., Zare, A., & Moradi, M. (2020). Studying the Relationship between Multilingual Skills and Information Behavior of Postgraduate Students of Razi University. *Knowledge Retrieval and Semantic Systems*, 7(24), 75-109. **doi:** 10.22054/jks.2020.54979.1364 [In Persian]
- Seifi, S., Moradi, M., & Seifouri, V. (1402). Effect of the Level of Information Literacy on Information-Seeking Behavior and Republishing Information on Social Networks (Case Study: Graduate Students of Razi University). *Librarianship and Informaion Organization Studies*, 34(4), 112-90. **doi:** 10.30484/nastinfo.2024.3517.2255 [In Persian]
- Seifori, V., & Ghaffari, S. (2010). Information literacy of final year undergraduate students of Razi University of Kermanshah. *Information Systems and Services Quarterly*, 1(1), 108-95. https://journals.srbiau.ac.ir/article_1054_0d3f77f14814b477b719eadd9b1e0379.pdf [In Persian]
- Shafiee S, Alishan Karami N, Tahamtan I, Radad I. (2016). Web Information Seeking Behavior of Postgraduate Students at Hormozgan University of Medical Sciences based on Ellis' Model. *JMIS*, 2(2), 1-9. <http://jmis.hums.ac.ir/article-1-73-fa.html> [In Persian]
- Spink, Amanda (2010). *Informational behavior: evolutionary instinct*. Translated by Zahid Begdoli and Fatemeh Rafiei. Tehran: Ketabdar Publishing. [In Persian]
- Sridhar, M. S. (2007). Creativity and information. *Deccan Herald*, (60), 336. http://eprints.rclis.org/handle/10760/10854?mode=full&submit_simple=Show+full+item+record (accessed 91/3/15).
- Vahdati Shobeiri, S. H. (2012). Pathology of Law Discipline in Iran. *Strategy for Culture*, 5(19), 169-179. https://www.jsfc.ir/article_43852.html?lang=fa [In Persian]
- Vakkari, P. (2024). Task complexity, problem structure and information actions: Integrating studies on information seeking and retrieval. *Information Processing & Management*, 35(6), 819-837. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2024.102411>
- VanScoy, A., Julien, H., & Harding, A. (2022). Integration of information behavior into reference and information services education: A syllabus study. *Journal of Education for Library and Information Science*, 63(4), 389-403.
- Wema, E. (2021). Information Behaviour of Masters and Doctoral Students in Accessing and Using the Theses and Dissertation Database at the University of Dar es Salaam. *African Journal of Library. Archives & Information Science*, 31(1). 51.
- Wilson, T. D. (2000). Human information behavior. *Information. Science*, 3(2). 49-85.
- Zangeneh, S., Zare, A., & Moradi, M. (2020). Studying the Relationship between Multilingual Skills and Information Behavior of Postgraduate Students of Razi University. *Knowledge Retrieval and Semantic Systems*, 7(24), 75-109. **doi:** 10.22054/jks.2020.54979.1364 [In Persian]